

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§. 1. Quid, & quotuplex sit conditio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

§. II. Per Epistolam.

1. Cum certum sit, etiam per Epistolam, ut ceteri civiles contractus possit Sacramentum Matrimonii celebrari, solum hic ejus praxim apponere debemus, quam his verbis affert Castrop. p. dicta d. 2. p. 9. *Debet traditio, & acceptatio viri, & contrahentis coram eodem Parocho, & Testibus fieri, alias non possunt testari de Matrimonio. Id vero fiet, si scribas Maria, te ipsum in matrimonium ei tradere, eamque in uxorem, ex tunc accipere: ipsa quoque tibi tradere, & traditionem à te factam acceptare. Et tibi, quomodo traditio, & acceptatio viri, & contrahentis sit coram Parocho, & Testibus. Existimo tamen, necessarium esse, quod Parochus, & Testes agnoscant tuas litteras, ut sciant, ejus traditionem mulier acceptat, ut narravit Coninch. Hæc Castropalaus.*

2. Dices, is, qui per Epistolam (idem) qui, per Procuratorem contrahit Matrimonium, ignorat, an alter sit bene dispositus ad Sacramentum ejusque effectum suscipiendum. Ergo subit periculum cooperandi cum peccato alterius, si forte ille sit in statu peccati.

3. Respondeo. Cum quilibet, sit existimandus bonus, nisi contrarium constet, poterit alius morali certitudine presumere, alium esse bene dispositum.

4. Illud certe advertendum est, ipsos principales contrahentes debere esse in statu gratiæ, non quidem necessario eo tempore, quo Procuratorem constituent, vel Epistolam scribant, sed eo, quo verisimile est, fore, ut Procurator nomine ipsorum contrahat, vel quo Epistola legatur, quia, ut diximus, & fusè dicemus inferius, ipsi principales sunt Ministri, & susceptores hujus Sacramenti. Lege Sanch. dicta disp. 11. n. 29. & 30. Procurator autem ipse non peccat, si dum contrahit Matrimonium, est in statu lethalis peccati: quia nec recipit in se Sacramentum, nec nomine suo ministrat.

Dæ Monitiones ad contrahentes per Procuratorem, vel Epistolam.

5. Prima, Sanch. l. c. n. 31. hic apposita monet, optimè facturos contrahentes per Procuratorem, vel Epistolam, si deinde per se ipsos iterum contrahant, ut certius sit matrimonium, si forte illegitimum quid intulerit. Ne timeas (inquit) de iteratione, quia licet in aliis Sacramentis, manente eadem materia, prohibeatur, non tamen prohibetur in Sacramento Matrimonii, quia hoc fundatur in ratione contractus civilis, qui iterari ex se potest, & solet. Adde tamen (ut patet ex iis, quæ dicuntur inferius tract. 5. de matr. ut Sacram. cap. 3. n. 3.) non semper fieri Sacramentum, quoties renovatur consensus, sed solum, quando primo, perficitur contractus, si antea propter aliquem defectum legitime perfectus non fuit.

6. Secunda, Prudenter monet Coninch. d. 24. num. 80. sine, in hunc modum: *Sed hæc* (contrahere scilicet per litteras) *extra necessitatem non sunt practicanæ, quia alia via commodiores possunt facile reperiri.* Hæc ille, & certe, etiam quando est necessitas, securior via est per Procuratorem, quam per litteras.

CAPUT V.

De Consensu conditionato.

§. I. Quid, & quomplex sit conditio.

1. Matrimonium (sicut, & ceteri contractus) potest, quantum ad præsens institutum facit, duplici modo contrahi. Primò, absolute, ut, *Te in uxorem duco.* Secundò, sub conditione, ut, *Te in uxorem duco, si tuus Pater approbaverit.* Qui duo modi contrahendi, valde differunt; Consensus enim absolutus vult, & de

facto parit eodem ipso momento, quo exhibetur, translationem domini in corpus: At conditionatus vult quidem eandem domini translationem, sed vult, eam non haberi, si appositæ conditio deficiat. Lege G. Hurt. d. 7. differ. 11.

2. Hinc fit, ut Matrimonium absoluto consensu celebratum, nihil expectare debeat, ad suos effectus producendos. Debeat verò celebratum consensu conditionato; suspenditur enim perfectio contractus, usque ad adventum conditionis, nam propterea nihil interim innovandum, nec conjuges se, tales tractare queunt.

3. Iam verò ejusmodi conditionum divisiones variae sunt. Prima divisio; Alia est de presenti: ut, *Te duco, si virgo es.* Alia de præterito, ut, *Te duco, si sacro interfuisti;* Alia de futuro, ut, *Te duco, si Panormum te transferes: si tantam dotem dabis, &c.*

4. Secunda divisio. Quæcunque ex dictis conditionibus potest esse de re impossibili Physicè, ut, *si volabis, si volasti, &c.* vel de re admodum difficili, quæ æquiparatur impossibili, imò, & impossibile vocatur, ut, *si montem zircum mibi donaveris,* vel de re impossibili moraliter id est de re turpi, seu contra leges, ut, *si mendacium dixeris, &c.*

Rursus potest esse de re possibili, sive necessaria, ut, *Si eras oriens Sol, live contingente, ut, si Navis ex Asia venerit.*

5. Tertia divisio. Hæc contingens potest esse, vel solum dependens à tua potestate, nam ideo dicitur potestativa, ut, *si Venarum ibis;* Vel casualis, ut, *si cras fulgurabit, si Navis ex Asia venerit, &c.* hæc enim in tua potestate non sunt; Vel mixta, id est partim dependens à tua potestate, partim à potestate alterius, ut, *si officium à Rege impetraveris,* id enim dependet à me acceptante, & à Rege officium conferente.

6. Hic te moneo, has Contingentes condiciones non raro apponi, tanquam terminos, vel tanquam diem præfixum, non tanquam conditiones, ut, *Duco te, si morietur meus pater,* id est quando morietur.

7. Quarta Divisio admodum notanda, Conditionum alia est, quæ inest contractui, & contractui exposcit, sine qua scilicet contractus esse non potest, ut, *Te duco, si tu consenseris.* Alia, quam contractus ipse non exigit, nec tamen est contractui contraria, ut, *Si pater consenserit, si mendacium dixeris, si furum feceris, &c.* Alia, quæ ipsi contractui contraria est, ut, *Te ducam, si non transuleris dominium tui corporis ad prolem generandam.*

8. Quinta denique. Alia est positiva, ut sunt præcedentes, præsertim, quando dependent ab altero ex coniugibus, ut, *Te duco, si Romam adieris.* Alia est negativa, ut, *Te duco, si Romam non adieris.*

9. Adverto Primò, aliquos nihil distinguere inter Matrimonium conditionatum, & consensum conditionatum; Sed certè Sanch. lib. 5. d. 5. num. 5. bene docet, consensum posse esse conditionatum, Matrimonium verò nequaquam, quia nimirum, quando consensus est conditionatus, nullum adhuc est verè Matrimonium; at quando deinde purificata est conditio, fit verum Matrimonium, quod jam nullo modo conditionatum est, sed absolutum, quia per adventum, conditionis transit in absolutum. Vides ergo quomodo Matrimonium nunquam est, nisi si absolutum. Moneo nihilominus, nos, & Doctores passim vti hac voce Matrimonii conditionati, per illam solum significantes, tunc Matrimonium nondum esse perfectum.

10. Adverto Secundò, quando inferius sæpè dicemus, per aliquas condiciones ex dictis vitari contractum Matrimonii, sensum esse tunc Matrimonii contractum esse nullum. Quando autem dicemus, aliquam ex iisdem conditionibus rejici, seu haberi pro non adjecta sensum esse, contractum esse validum, de conditione autem illa nihil esse laborandum; cum habenda sit perinde ac appositæ nequaquam fuisset. Sed per singulas condiciones discurremus.